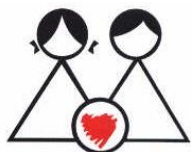

Jubileuszowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa
„Nowe wyzwania w fizjoterapii, terapii zajęciowej i kosmetologii”
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie

Występowanie wzorców manipulacji w jednej ręce i rodzaju chwytu pisarskiego 5 i 6 letnich dzieci uczęszczających do przedszkoli

mgr Agnieszka Żychowicz¹, mgr Klaudia Piotrowska-Madej¹, dr Paweł Żychowicz²

¹Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3, ul. Praska 64, Kraków

²Zakład Sportu Niepełnosprawnych, Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie

Wprowadzenie

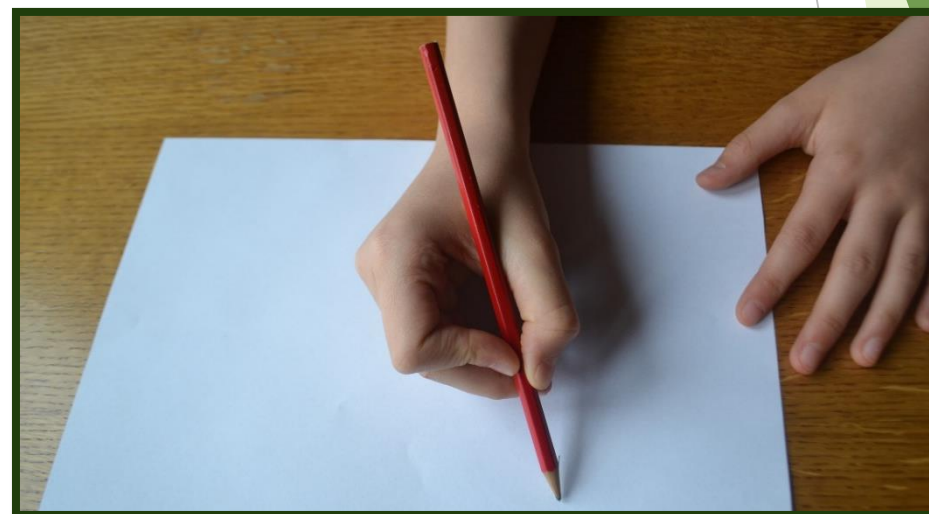
- ▶ W polskiej literaturze nie ma materiałów o rodzajach chwytów pisarskich i wzorcach manipulacji w jednej ręce (wewnątrz ręki)
- ▶ Brakuje informacji na temat rozwoju chwytu pisarskiego
- ▶ W Polsce panuje przekonanie, że jedynym prawidłowym chwytem pisarskim jest chwyt trójpalcowy
- ▶ Trafna ocena chwytu pisarskiego dziecka i wzorców manipulacji może być pomocna w planowaniu, prowadzeniu i ocenie interwencji w terapii zajęciowej
- ▶ Jest to ważne szczególnie w okresie bezpośrednio poprzedzającym podjęcie nauki w szkole podstawowej (dotyczy 50 tys. dzieci w Małopolsce)

Cel pracy i pytania badawcze

Określenie rodzajów stosowanych wzorców manipulacji w jednej ręce oraz stopnia rozwoju chwytu pisarskiego dzieci wieku 5 i 6 lat uczęszczających do przedszkoli.

Jakie wzorce manipulacji w jednej ręce stosują dzieci 5 i 6 letnie uczęszczające do przedszkoli?

Jakie chwytys pisarskie używają dzieci 5 i 6 letnie uczęszczające do przedszkoli?

Tabela nr 3. Wzorce manipulacji w jednej ręce użyte w próbie testowej i w trakcie aktywności w badanej grupie.

Wzorzec manipulacji		Wykorzystanie wzorca manipulacji w próbie testowej N=71				Wykorzystanie wzorca manipulacji w aktywności preferowaną ręką	
		P		L			
		n	%	n	%	n	%
Przełożenie z palców do dłoni (translation finger to palm)	tak	71	100,00	71	100,00	71	100,00
	nie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	kopen	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Przełożenie z dłoni do palców (translation palm to finger)	tak	71	100,00	71	100,00	71	100,00
	nie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	kopen	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Przesunięcie (shift)	tak	42	59,15	15	21,13	64	90,14
	nie	26	36,62	54	76,06	2	2,82
	kopen	3	4,23	2	2,82	5	7,04
Rotacja złożona (complex rotation)	tak	60	84,51	58	81,69	71	100,00
	nie	3	4,23	5	7,04	0	0,00
	kopen	8	11,27	8	11,27	0	0,00
Przełożenie z palców do dłoni ze stabilizacją (translation finger to palm with stabilization)	tak	71	100,00	71	100,00	64	90,14
	nie	0	0,00	0	0,00	4	5,63
	kopen	0	0,00	0	0,00	3	4,23
Przełożenie z dłoni do palców ze stabilizacją (translation palm to finger with stabilization)	tak	61	85,92	51	71,83	63	88,73
	nie	3	4,23	3	4,23	6	8,45
	kopen	7	9,86	17	23,94	2	2,82

Zródło: opracowanie własne

Wnioski

- ▶ Wszystkie badane 5 i 6-letnie dzieci przedszkolne w próbach testowych i aktywnościach posługiwały się wzorcem pojawiającym się w rozwoju jako pierwszy (przełożenie).
- ▶ Wykorzystanie przez nie wzorców manipulacji, takich jak przesunięcie, rotacja złożona oraz przełożenie z dłoni do palców ze stabilizacją w próbach testowych oraz w aktywnościach różniło się.
- ▶ W pracy terapeutycznej dążąc do poprawienia wykonywania czynności należy zachęcać dziecko do różnych aktywności wymagających stosowania wzorców manipulacji, ale w ich doborze trzeba też pamiętać, że wykorzystanie wzorców manipulacji w konkretnej sytuacji związane jest z doświadczeniem dziecka w tym zakresie, wielkością manipulowanego przedmiotu, motywacją i zdolnością do planowania oraz wykonania ruchów precyzyjnych.

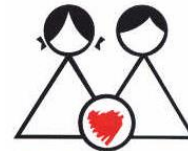
Wnioski

- ▶ Badane 5 i 6-letnie dzieci uczęszczające do przedszkoli posługiwały się 10 chwytami pisarskimi. Tylko co dziesiąte dziecko posługiwało się chwytem trójpalcowym dynamicznym, a 1/3 wykorzystywała wzorec motoryczny chwytu uznawanego przez nauczycieli za prawidłowy.
- ▶ Połowa badanych dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli, wykorzystująca dojrzałe chwyt pisarskie, jest gotowa pod tym względem do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej. Pozostałe dzieci używające chwytów pisarskich siłowych i przejściowych wymagają doskonalenia kontroli motorycznej ręki w celu uzyskania mobilności palców.
- ▶ U prawie połowy dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli zaobserwowano dodatkowe strategie ułatwiające posługiwanie się narzędziem pisarskim: przeprosty w stawach międzypaliczkowych, zwiększenie nacisku narzędzia pisarskiego oraz zwiększenie napięcia mięśni obręczy barkowej. W pracy z takimi dziećmi należy dążyć do eliminowania niekorzystnych sposobów stabilizacji i nie dopuszczać do ich utrwalania poprzez nadmierne przeciążanie dzieci długotrwałym pisaniem lub rysowaniem.

Dziękujemy za uwagę

Zapraszamy do kontaktu:

- ▶ Klaudia Piotrowska-Madej: kmpiotrowska@wp.pl
- ▶ Agnieszka Żychowicz: agazycho@op.pl
- ▶ Paweł Żychowicz: pawel.zychowicz@awf.krakow.pl

Zapraszamy również do odwiedzenia strony internetowej poświęconej zagadnieniom związanym z terapią ręki u dzieci:

- ▶ www.smarthandmodel.com